

2024

BELEIDSNOTA

HET VERHOGEN VAN DE COMMERCIELE
PRODUCTIE VAN KIPPENEIEREN OP ARUBA

Ministerie van Economische Zaken,
Communicatie en Duurzame Ontwikkeling

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 De markt van kippeneieren	4
1.1 Consumptie en productie.....	4
1.2 De macro-economische impact	6
1.3 Inzet van marktbescherming	6
1.4 Uitdagingen en knelpunten in commerciële eierensector	7
Hoofdstuk 2 Beleidsaanpak	8
Hoofdstuk 3 Samenwerking.....	10
Hoofdstuk 4 Plan van aanpak implementatie.....	11

Inleiding

Voor u ligt de Beleidsnota *Het verhogen van de commerciële productie van kippeneieren op Aruba* (hierna: de Beleidsnota) van het Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling. Deze Beleidsnota betreft het beleidsaanpak voor het versneld verhogen van de commerciële productie van kippeneieren op Aruba.

De uitbraak van de COVID19- pandemie, een externe schok, heeft de kwetsbaarheden van de economie van Aruba als kleine en open economie blootgelegd. De structurele importafhankelijkheid van voedsel als gevolg van een klein aantal agrarische bedrijven met een beperkte landbouwproductie maakt duidelijk dat voedselzekerheid een uitdaging vormt.

De diversificatie van de economie van Aruba is een lang gekoesterde ambitie. Een ambitie die door de negatieve effecten van de coronapandemie niet meer wenselijk wordt geacht maar ook een noodzaak vormt voor het verminderen van de import van voedselproducten. Het ontwikkelen c.q. stimuleren van een nieuwe economische sector vergt daardoor een korte- en langetermijnstrategie.

De World Bank Group heeft in het rapport *Building Aruba's Food Security During the COVID-19 Pandemic and Beyond* van 2020 over voedselzekerheidsstrategie voorgesteld om de lokale voedselproductie van Aruba en duurzame economische ontwikkeling te bevorderen. Deze Beleidsnota geeft invulling aan twee aanbevelingen uit het rapport van 2020 over voedselzekerheidsstrategie van de World Bank Group zijnde de aanbevelingen a) het investeren in commercieel levensvatbare uitbreidingen en startende ondernemingen door het doorlichten, identificeren, en selecteren van individuele investeringsprojecten en b) de institutionele en beleidsondersteuning van de lokale voedsel- en landbouwsector productiviteit om het duurzaam succes van lokaal voedsel en landbouwproductie te garanderen.

Het Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling acht de versnelde uitvoering van de Beleidsnota *Het verhogen van de commerciële productie van kippeneieren op Aruba* noodzakelijk en cruciaal voor het verminderen van de importafhankelijkheid van het product kippeneieren waardoor een belangrijke bijdrage zal worden geleverd aan voedselzekerheid en de diversificatie van de Arubaanse economie.

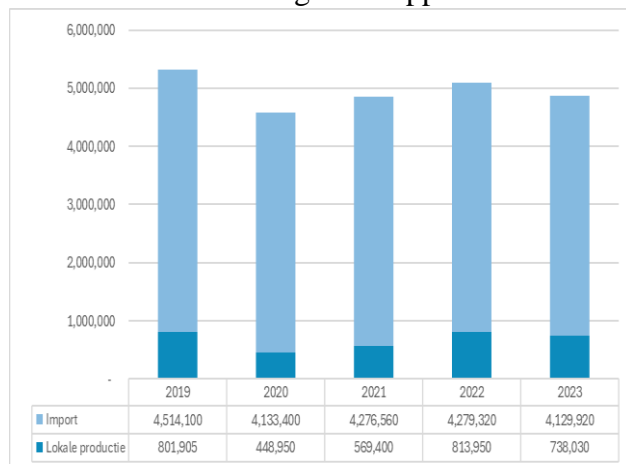
De opbouw van de Beleidsnota is als volgt. Hoofdstuk 1 geeft inzichten in de vraag naar en aanbod van kippeneieren op Aruba. In hoofdstuk 2 wordt het beleidsaanpak voor het verhogen van de commerciële productie van kippeneieren toegelicht. De structuur van governance is onderwerp van hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 geeft het plan van aanpak voor de implementatie weer.

Hoofdstuk 1 De markt van kippeneieren

1.1 Consumptie en productie

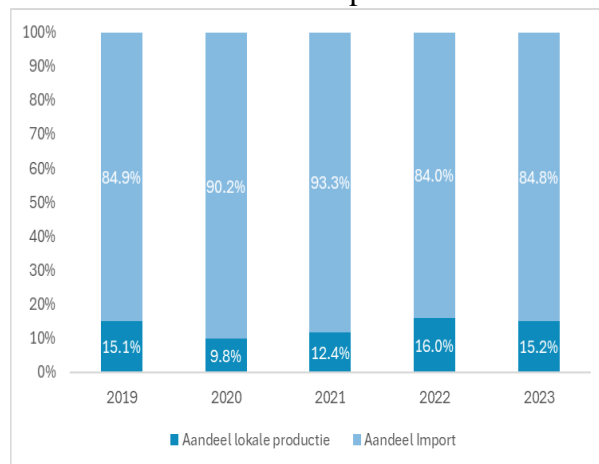
Op Aruba is de consumptie van kippeneieren afhankelijk van de hoeveelheid lokaal geproduceerde kippeneieren door lokale pluimveehouders en de hoeveelheid geïmporteerde kippeneieren door een beperkte groep groothandelaren. De import door deze beperkte groep groothandelaren is mogelijk door ontheffing van het invoerverbod op kippeneieren. De ontheffing van het invoerverbod wordt maandelijks verleend door de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (DEZHI) aan beperkte groep groothandelaren middels een ministeriële beschikking (MB). In 2023 bedroeg de totale consumptie van kippeneieren 4,8 miljoen eenheden. Om aan deze vraag naar kippeneieren te voldoen werd voor 84,8 procent geïmporteerd en voor 15,2 procent lokaal geproduceerd.

Grafiek 1: Totale vraag naar kippeneieren

Bron: DEZHI

Grafiek 2: Aandeel lokale productie

Bron: DEZHI

Uit onderzoek van de DEZHI naar de import van kippeneieren voor de maand maart 2024 blijkt dat het aantal daadwerkelijk geïmporteerde kippeneieren (6.987 dozen) aanzienlijk lager is dan het aantal dat via de maandelijks MB's aan groothandelaren is verleend (11.472 dozen).

Van de 14 groothandelaren die in maart een ontheffing voor de import van kippeneieren bij de DEZHI hadden aangevraagd, hebben slechts 11 groothandelaren daadwerkelijk eieren geïmporteerd. In maart 2024 werd slechts 61 procent van de toegestane hoeveelheid via MB's geïmporteerd. Wanneer rekening wordt gehouden met de daadwerkelijke import, lokale productie en totale consumptie, blijkt dat lokaal geproduceerde kippeneieren 22,5 procent van de totale consumptie dekken.

In 2019 waren 9 bedrijven actief op de markt voor de commerciële productie van kippeneieren. Uit onderzoek van de DEZHI blijkt dat momenteel 6 pluimveehouders actief zijn. Vergeleken met 2019 is dit gelijk aan een daling van 33,3 procent. De ontwikkeling van actieve pluimveehouders toont een dalend verloop.

Tabel 1 Ontwikkeling actieve pluimveehouders

Ontwikkeling actieve pluimveehouders	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal actieve pluimveehouders	9	9	9	7	6	6

Bron: DEZHI

1.2 De macro-economische impact

De kleinschaligheid van de sector van commerciële productie van kippeneieren als subsector binnen de primaire sector vormt een uitdaging om de macro-economische impact te berekenen. Via de nationale rekeningen is het niet mogelijk de toegevoegde waarde van deze subsector aan het bruto binnenlands product te bepalen. In 2019 bedroeg de toegevoegde waarde van de landbouwsector ongeveer Afl. 1 miljoen. De toegevoegde waarde van de commerciële productie van kippeneieren is slechts een fractie hiervan en wordt (momenteel) nog niet geregistreerd.

1.3 Inzet van marktbescherming

Op Aruba is het lokaal geproduceerde kippenei het enige product dat nog marktbescherming geniet in de vorm van een invoerverbod. In de praktijk is dit invoerverbod echter slechts een formaliteit, aangezien er maandelijks ontheffingen worden verleend om kippeneieren te importeren. Deze ontheffingen zijn noodzakelijk omdat de lokale productie de afgelopen jaren nauwelijks aan de totale vraag voldoet. Jaarlijks wordt de verhouding tussen lokale productie en import geëvalueerd om te bepalen of het aantal ontheffingen moet worden aangepast. Bij een stijging van de lokale productie daalt het aantal ontheffingen, en vice versa.

Als gevolg van de aanpassing van de BBO-tarieven in januari 2023 werden de producenten- en verkoopprijzen voor lokaal geproduceerde kippeneieren vastgesteld op respectievelijk Afl. 5,70 en Afl. 6,80 per dozijn. Dit leidde tot een stijging van de verkoopprijs met 15 cent per dozijn (van Afl. 6,65 naar Afl. 6,80).

Tabel 2 Ontwikkeling prijzen lokaal geproduceerde kippeneieren

Prijzen per dozijn in Afl.	Mei 2019	December 2022	Januari 2023
Producenten	4.81	5.65	5.70
Kleinhandel	5.63	6.65	6.80

Bron: DEZHI

Vanwege de sterk gestegen inkooprijzen voor geïmporteerde kippeneieren in 2022, werd besloten om de groot- en kleinhandelsmarges te wijzigen van een percentage naar een absoluut bedrag. Sinds maart 2023 bedragen de groothandelsmarge en kleinhandelsmarge op geïmporteerde kippeneieren respectievelijk 50 cent en 60 cent per dozijn. Voorheen werd een marge van 13% voor de groothandel en 15% voor de kleinhandel toegepast.

Bij deze nieuwe berekeningsmethode zijn er geen vastgestelde verkoopprijzen, waardoor de verkoopprijzen per levering kunnen fluctueren. De prijscontroles op geïmporteerde kippeneieren

worden uitgevoerd door controleurs van de DEZHI, die hierbij gebruikmaken van ingekochte facturen, transportkosten en de vastgestelde marges.

Tabel 3 Ontwikkeling prijzen geïmporteerde kippeneieren

Prijzen per dozijn in Afl.	2019	2021	2022	2023
Groothandel	3.00	2.58	6.70	8.32
Kleinhandel	3.66	3.13	8.32	4.39

Bron: DEZHI

1.4 Uitdagingen en knelpunten in commerciële eierensector

In het advies van de Sociaal-Economische Raad (SER) van november 2020 over voedselzekerheid op Aruba worden de volgende uitdagingen en knelpunten in eierensector geïdentificeerd:

- Prijsconcurrentie tussen de geïmporteerde witte eieren en de bruine eieren die lokaal geproduceerd worden;
- Hoge kosten van inkoopmaterialen en – apparatuur (voedingsstoffen, kippenhokken, verpakkingen, etc.);
- Weinig/ geen controle (hygiëne) in de eierensector op Aruba;
- Hoge kosten voor het verbruik van water;
- Geen of weinig toegang tot financiering voor projecten in de eierensector.

Aanvullend op de geïdentificeerde uitdagingen en knelpunten door de SER blijkt dat uit eigen ervaring van het ministerie van Economische Zaken, Communicatie en de DEZHI dat de volgende zaken die verdere ontwikkeling van de eierensector belemmeren:

- De uitgifte van terreinen (nieuwe en bestaande) door de DIP;
- Bouwvergunning op huurgrond.

Hoofdstuk 2 Beleidsaanpak

De markt van kippeneieren op Aruba wordt gekenmerkt door een sterke afhankelijkheid van de import. In 2023 werd bij een totale consumptie van 4,9 miljoen kippeneieren voor 84,8 procent uit het buitenland geïmporteerd en voor 15,2 procent lokaal geproduceerd. Deze sterke afhankelijkheid van de import op de markt voor kippeneieren biedt groeikansen voor lokale ondernemers die actief zijn op of de markt van kippeneieren willen betreden.

Het Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling zet daarom in op een beleidsaanpak voor het versnellen van mogelijke uitbreiding van bestaande bedrijven op en toetreding van nieuwe bedrijven tot de markt van kippeneieren.

De ambitie is dat de totale consumptie van kippeneieren op Aruba voor 30% van lokaal geproduceerde kippeneieren te voorzien in 2026.

Op basis van de huidige productie van lokale kippeneieren, de aanbevelingen voortvloeiend uit het rapport van de World Bank Group van 2020, de uitdagingen en knelpunten zoals geïdentificeerd door de SER in het advies van 2020 over voedselzekerheid op Aruba en praktijkervaring bestaat het beleidsaanpak uit de volgende lijnen:

Lijn 1: het versneld oplossen van knelpunten in het huidige proces die de uitbreiding van bestaande bedrijven op en nieuwe toetredingen tot de markt van kippeneieren verstoren.

Lijn 2: het ontwikkelen en uitvoeren van beleid voor het structureel verhogen van de commerciële productie van kippeneieren.

Beleidslijn 1 bestaat uit de volgende acties:

1. Het organiseren van een “Poultry Farm Incubator Program”. Het doel van het “Poultry Farm Incubator Program” is het bieden van een allesomvattende ondersteuning aan bedrijven en geïnteresseerden in de eierensector om de commerciële productie van kippeneieren te verhogen. Het “Poultry Farm Incubator Program” bestaat uit:
 - a. Het houden van een “call” zodat iedereen zich kan aanmelden voor deelname hieraan;
 - b. Het selecteren van de meest economisch haalbare projecten uit ontvangen aanmeldingen;
 - c. Het ondersteunen van de gekozen deelnemers met de meest economisch haalbare projecten via een implementatietraject ter realisatie van hun projecten c.q. het daadwerkelijk commercieel produceren van kippeneieren.

2. Per factor zal een versneld traject in samenwerking met alle relevante partners worden gevolgd om de vestiging van bedrijven en daarmee de daadwerkelijke commerciële productie van kippeneieren te verhogen.

Beleidslijn 2 bestaat uit de volgende acties:

1. Het ontwikkelen van een integraal beleid voor het bevorderen van:
 - a. Het comparatief voordeel van lokaal geproduceerd bruine eieren ten opzichte van geïmporteerde witte eieren eventueel via fiscale incentives;
 - b. Het voordelig inkopen van inkoopmaterialen en – apparatuur (voedingsstoffen, kippenhokken, verpakkingen, etc.);
 - c. De controle (hygiëne) in de eierensector op Aruba;
 - d. Lagere tarieven voor het verbruik van water;
 - e. Toegang tot financiering voor projecten in de eierensector middels de Groeifonds en AgriFund;
 - f. Innovatieve technologieën in de eierensector.

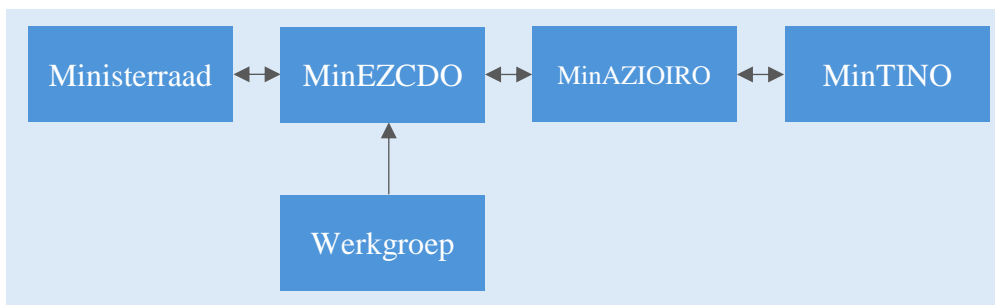
Hoofdstuk 3 Samenwerking

Het versneld verhogen van de commerciële productie van kippeneieren hangt af van een effectieve coördinatie en samenwerking tussen de volgende ministeries en overheidsdiensten:

1. De minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling;
2. De minister van Transport, Integriteit, Natuur en Milieu;
3. De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke ordening;
4. Directie Economische Zaken, Handel en Industrie;
5. Directie Landbouw, Veeteelt, Visserij en Markthallen/Santa Rosa;
6. Directie Infrastructuur en Planning;

Om de effectieve coördinatie en samenwerking te bevorderen zal een werkgroep worden ingesteld die de Beleidsnota zal uitvoeren conform de structuur van governance in figuur 1.

Figuur 1 Structuur governance

Hoofdstuk 4 Plan van aanpak implementatie

De implementatie van de Beleidsnota *Het verhogen van de commerciële productie van kippeneieren op Aruba* zal plaatsvinden conform het volgende plan van aanpak.

Tabel 4 Plan van aanpak implementatie

Traject	Beoogde resultaat	Actor
A	Vaststellen Beleidsnota <i>Het verhogen van de commerciële productie van kippeneieren op Aruba</i>	Beleid voor het verhogen van de commerciële productie van kippeneieren op Aruba vastgesteld
	Instellen werkgroep Commerciële productie van kippeneieren op Aruba	Werkgroep ingesteld
B	Het versneld oplossen van knelpunten in het huidige proces die de uitbreiding van bestaande bedrijven op en nieuwe toetredingen tot de markt van kippeneieren verstoren.	Uitvoeren Poultry Farm Incubator Program
C	Het ontwikkelen en uitvoeren van beleid voor het structureel verhogen van de commerciële productie van kippeneieren.	Implementatieplan oplossing per knelpunt opstellen
		Implementatieplan oplossing per knelpunt vastgesteld